

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
**Innovative Leadership of School Administrators in Education Sandbox
under the Office of Rayong Primary Educational Service Area 1**

ชนิดา แก้วกิ่ง¹, ทรงยศ แก้วมงคล²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต/สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,

Chanida.kaew@northbkk.ac.th

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต/สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,

Songyos.ka@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวน 160 คน กำหนดตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .970 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการทดสอบ F-test (One way ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบจะนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทาง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะเชิงวิสัยทัศน์ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้

เชิงองค์กร นอกจากนี้ ส่งเสริมการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านการวิจัย การอบรม และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำหลัก: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) investigate the innovative leadership of school administrators in the Education Sandbox; 2) to compare these innovative leadership levels classified by gender, educational attainment, work experience, and school size; and 3) to establish guidelines for developing the innovative leadership of school administrators within the Education Innovation Zones under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Methodology: The research sample consisted of 160 school administrators and teachers within the designated Education Sandbox. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, employing proportional stratified random sampling followed by simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.60 to 1.00 and a reliability coefficient of .970. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using t-test for comparing two groups and F-test (One-way ANOVA) for multiple groups. Post-hoc comparisons were performed using Scheffe's method to identify statistically significant differences.

The overall innovative leadership of school administrators in the Education Sandbox under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 was at the highest level. 2) The comparative analysis revealed that innovative leadership levels differed significantly across gender, position, work experience, and school size at the .05 level. However, no significant difference was found based on educational attainment. 3) Guidelines for development suggest that school administrators should focus on enhancing visionary competencies, strategic decision-making, and change management capabilities. This should be achieved through participatory management principles and organizational learning. Furthermore, continuous self-development through research, professional training, and performance reflection is essential to sustainably elevate administrative efficiency and educational quality.

Keywords: Innovative Leadership, Education Sandbox

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีความสุข ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้นในระดับสากล ประเทศไทยจึงมุ่งเน้นการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างสรรค์สังคมแห่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559)

ดังนั้นการช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ เราต้องสอนให้พวกเขา รักการเรียนรู้และเชื่อมั่นในตัวเอง สิ่งสำคัญคือพวกเขาต้องมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหา และมีคุณค่าที่มั่นคง การใช้นวัตกรรมการศึกษาเป็นตัวช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพในการสอน เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อหลายมิติและอินเทอร์เน็ต เป็นต้น จะทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องง่ายและสนุกมากขึ้น นวัตกรรมจึงมีความสำคัญต่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2566)

ในบริบทของโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้นำสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน อีกทั้งผู้บริหารควรมีความกล้าหาญในการตัดสินใจและพร้อมที่จะนำการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา และความก้าวหน้าของสถานศึกษาในระยะยาว นอกจากนี้ เมื่อผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์และเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ จะส่งผลเชิงบวกต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยครูสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับการติดตามสถานการณ์รอบด้าน มีการวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบคอบ เปิดกว้างต่อแนวคิดใหม่ ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม และสามารถนำแนวคิดหรือแนวปฏิบัติเดิมมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง (สุกัญญา แซ่มซ้อย. 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 รับผิดชอบโรงเรียนทั้งหมด 114 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีผู้บริหารโรงเรียน 150 คน ครู 2,147 คน และนักเรียน 46,556 คน เป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ การช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะ ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเรียนรู้ภาษาให้ดีขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนพร้อมสำหรับงานที่ตรงกับทักษะและความสนใจของตนเอง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีเป้าหมายที่จะทำงานร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ เพื่อสร้างและแบ่งปันเครื่องมือทางการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคตและทำให้ทุกคนเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระยอง เขต 1 ยังสนับสนุนให้โรงเรียนใช้วิธีการสอนแบบใหม่ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งที่ขาดหายไปได้ทัน เพื่อให้แน่ใจว่าโรงเรียนดำเนินการได้ดีและใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น (สพป.ระยอง เขต 1. 2568)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำในการส่งเสริมและผลักดันการนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน พร้อมทั้งขับเคลื่อนนโยบายและรับผิดชอบต่อการดำเนินงานด้านการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของยุคสมัย ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรคและพัฒนาวัตกรรมการหรือองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการศึกษาโดยรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งนี้ เพื่อที่สถานศึกษานำร่องจะได้นำรูปแบบที่ได้ไปใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสามารถเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ คิดค้นนวัตกรรมการศึกษาใหม่ ๆ และนำไปสู่การขยายวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามความคิดเห็นของครู ด้านเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

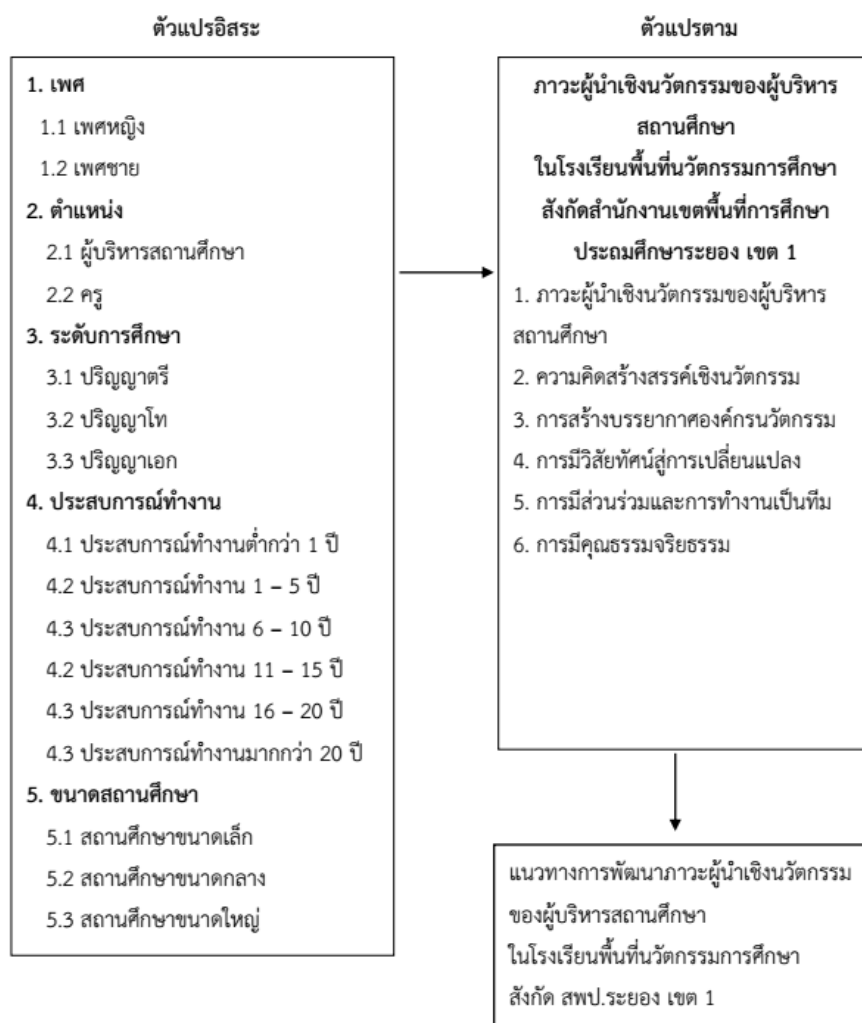
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นกรอบนโยบายแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่เหมาะสม

2. โรงเรียนนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ให้เกิดคุณภาพต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

3. ผู้วิจัยสามารถนำแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมส่งผลกระทบต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา และส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ภายในองค์กรอย่างเป็นระบบอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากงานวิจัยเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 11 แหล่ง โดยทำการศึกษาเอกสารตั้งแต่ปี 2559-2563 ได้แก่ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2559), จุฬารัตน จันทพลา (2559), ทินกร บัวชู (2559), ภิรญา สายศิริสุข (2561), อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ และคณะ (2562), หารุชธร บุญเกื้อ (2563), ฐิตินันท์ นันทะศรี (2563), ฮอร์ธ และ เวฮาร์ (Horth & Vehar, 2012), จอร์จ (George, 2012), มิลเลอร์ และ เดปปี้ (Miller & Deppen, 2012) และ พาเทล (Patel, 2012) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่คล้ายคลึงกัน โดยผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ดังภาพประกอบ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 282 คน (สพ.ระยอง เขต 1. 2568)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 160 คน

กำหนดตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 เขต 1 ซึ่งมีจำนวน 20 โรงเรียน ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ด้านเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จากครูผู้สอนในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิด (Likert Scale, 1967) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2. ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม 3. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 4. การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง 5. การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 6. การมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากบทความ ตำรา เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัด

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดแล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

5. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือวัดที่ตรวจแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

6. นำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ขึ้นไปไว้ใช้ และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์การพิจารณา

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .970
3. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว นำไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูลวิจัย

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 160 ชุด โดยกำหนดเวลาขอรับคืนภายใน 15 วัน
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตจากนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สำหรับการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลไว้ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

4. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการทดสอบ F-test (One way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบจะนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ส่วนมากมีตำแหน่งครูในสถานศึกษา จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 มีประสบการณ์ทำงานทงาน 6-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่อยู่สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75
2. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	4.89	0.27	มากที่สุด	3
2. ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม	4.88	0.28	มากที่สุด	5
3. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.86	0.29	มากที่สุด	6
4. การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง	4.89	0.26	มากที่สุด	2
5. การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	4.88	0.27	มากที่สุด	4
6. การมีคุณธรรมจริยธรรม	4.90	0.25	มากที่สุด	1
รวม	4.91	0.24	มากที่สุด	-

จากตาราง 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า การมีคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ

การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.26$) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.89, S.D. = 0.27$) การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.88, S.D. = 0.27$) ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.88, S.D. = 0.28$) และการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.29$) ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	เพศ		ตำแหน่ง		ระดับ การศึกษา		ประสบการณ์ ทำงาน		ขนาด สถานศึกษา	
	t	P- Value	t	P- Value	F	P- value	F	P- value	F	P- value
1. ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	1.97	0.05	1.74	0.09	0.19	0.82	4.59	0.00	7.28	0.00
2. ความคิด สร้างสรรค์เชิง นวัตกรรม	2.77	0.01	1.87	0.07	0.23	0.80	2.81	0.02	12.47	0.00
3. การสร้าง บรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	2.37	0.02	2.46	0.02	0.25	0.78	3.11	0.01	4.12	0.02
4. การมีวิสัยทัศน์สู่ การเปลี่ยนแปลง	2.37	0.01	1.15	0.26	0.33	0.72	2.45	0.04	5.12	0.01
5. การมีส่วนร่วม และการทำงาน เป็นทีม	3.06	0.00	2.04	0.05	0.85	0.43	2.90	0.02	6.12	0.00
6. การมีคุณธรรม จริยธรรม	0.01	0.99	0.74	0.46	0.66	0.52	1.06	0.39	5.75	0.00
รวม	1.92	0.06	1.61	0.12	0.52	0.59	2.88	0.02	7.48	0.00

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

4.1 ด้านการสื่อสาร ประกอบด้วย 1) การพัฒนาช่องทางการสื่อสาร 2) การเปิดโอกาส ในการมีส่วนร่วมสะท้อนความคิดเห็น 3) การเสริมสร้างความเข้าใจในเป้าหมายองค์กร 4) บูรณาการ การสื่อสารทั้งรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

4.2 ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ประกอบด้วย 1) กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายองค์กร อย่างชัดเจน 2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการกำหนดแนวทาง 3) การติดตามและประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 4) การถ่ายทอดเป้าหมายระดับองค์กรสู่ระดับฝ่ายงานและบุคลากร

4.3 ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมคุณธรรมองค์กร 2) การ มอบหมายงานตามศักยภาพ 3) การเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมและการแสดงความคิดเห็น 4) สร้างบรรยากาศ ที่เคารพซึ่งกันและกัน

4.4 ด้านการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการ วางแผน ตัดสินใจ และดำเนินงาน 2) การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง 3) การยกระดับการ มีส่วนร่วมในฐานะปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารและการพัฒนาองค์กร 4) การเปิดรับฟัง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.5 ด้านการประสานงาน ประกอบด้วย 1) การพัฒนากลไกการประสานงานเพื่อสร้างความ เข้าใจร่วม 2) การกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน 3) สร้างความตระหนักในบทบาท ของแต่ละฝ่ายและความเชื่อมโยงต่อเป้าหมายองค์กร 4) ส่งเสริมการประสานงานที่ยืดหยุ่นและปรับตัวได้ ตามสถานการณ์

4.6 ด้านความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 2) การพัฒนาความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง 3) สร้างความตระหนักในเป้าหมายร่วมและบทบาทของ แต่ละฝ่าย 4) ส่งเสริมวัฒนธรรมการแก้ปัญหาาร่วมกันแทนการกล่าวโทษ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ส่วนมากมีตำแหน่งครูในสถานศึกษา จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 มีประสบการณ์ทำงานทงาน 6-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่อยู่สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.75

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า การมีคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม และการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม รวมถึงนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ที่มุ่งสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ ควบคู่กับระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การบริหารให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ทั้งในระดับชาติและระดับสากล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงต้องมีความสามารถในการแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิด

ประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภิญญา แซ่มซ้อย (2561) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นความสามารถของผู้บริหารในการสังเกตและให้ความสำคัญกับสถานการณ์ต่าง ๆ วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมอย่างรอบด้าน พร้อมทั้งเปิดรับแนวคิดใหม่ที่มีความสร้างสรรค์และกล้าเสี่ยงเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดแนวคิดเดิมให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่สามารถใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชชา ภูกันงาม (2559) ที่ได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สำหรับผลการวิจัยเป็นรายด้าน ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรให้มีความพร้อมในการให้บริการทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งรักษาความสัมพันธ์อันดีและมีความเป็นมิตรกับบุคลากรในองค์กร ตลอดจนยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม นอกจากนี้ ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมขององค์กรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และยึดถือหลักความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา สายศิริสุข (2561) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตปทุมภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการตรวจสอบได้ มีระดับความสำคัญสูงสุด ขณะเดียวกัน ด้านการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมตามหลักวิชาชีพและจรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษาก็อยู่ในระดับสูงเช่นกัน ส่วนด้านการกล้าหาญในการเปลี่ยนแปลงองค์กรเพื่อพัฒนานวัตกรรมมีระดับความสำคัญต่ำที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในองค์กรซึ่งอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ด้านการส่งเสริมให้ครูเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาตนเองมีระดับความสำคัญสูง ขณะที่ด้านการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อการใช้งานมีระดับความสำคัญต่ำที่สุด และด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเฉพาะการศึกษาสภาพการดำเนินงานก่อนการระบุความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง แต่การติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงในสถานศึกษามีระดับความสำคัญต่ำที่สุด

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารมีการดำเนินการนิเทศ

กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม เสนอความคิดเห็น และร่วมวางแผนการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดบรรยากาศของการช่วยเหลือเกื้อกูลและการสนับสนุนซึ่งกันและกันภายในองค์กร ทำให้ครู บุคลากร และชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมและมีความผูกพันต่อการพัฒนาองค์กร ขณะเดียวกัน ผู้บริหารยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ และการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรอย่างเหมาะสมตามศักยภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ อันนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ปวีณา กันถิน (2560) ซึ่งได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ สพป.เชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม และการมีความคิดสร้างสรรค์ตามลำดับ

1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีบทบาทเป็นสถานศึกษานำร่องในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งมีความสามารถในการขับเคลื่อนสถานศึกษาผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างนวัตกรรม โดยการมีส่วนร่วมกับบุคลากรในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษายังได้รับการบริหารจัดการภายใต้วิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนสถานศึกษาผ่านกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามเกณฑ์และมาตรฐานวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงศ์ ทัศนบรรจง (2563) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การสร้างบรรยากาศองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กร

นวัตกรรม ทั้งนี้ ยังพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน การพัฒนาตนเองของครู การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และความสามารถด้านภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศในองค์กรและการสร้างองค์กรนวัตกรรม มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีวิสัยทัศน์และการขับเคลื่อนนวัตกรรมของผู้บริหารในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งสถานศึกษามีความพร้อมด้านสื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนมีคณะครูและบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างสะดวก ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังนำวิธีการเดิมมาปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารยังให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวคิดใหม่อย่างอิสระ เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมในการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีความคิดสร้างสรรค์ในการวางแผนและพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณรัตน์ (2561) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งพบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดหาและพัฒนาแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารให้มีความสะดวก รวดเร็ว และเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ ผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานทางเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นผ่านเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ภายในองค์กร โดยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และสนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน

นวัตกรรมผ่านช่องทางสังคมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และองค์กรนวัตกรรมอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การสอนคุณธรรมในโรงเรียน การพัฒนาตนเองของครู การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา รวมถึงความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และภาษาอังกฤษ อีกทั้งผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะด้านการสร้างบรรยากาศในองค์กรและการสร้างองค์กรนวัตกรรม เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐอย่างมีนัยสำคัญ

1.6 ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทของการบริหารสถานศึกษายุคใหม่เป็นการบูรณาการระหว่างการปรับเปลี่ยนกระบวนการใช้เทคโนโลยี และการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีกลยุทธ์ โดยผู้บริหารควรเริ่มจากการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างและเอื้อต่อการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ อันเป็นพื้นที่ปลอดภัยที่ช่วยลดความกลัวต่อความผิดพลาด และส่งเสริมให้ครูกล้าคิดริเริ่มและพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้ บทบาทของผู้บริหารจึงควรเปลี่ยนจากผู้สั่งการมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกที่คอยสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ในกระบวนการดำเนินงาน ผู้นำเชิงนวัตกรรมจำเป็นต้องประยุกต์ใช้การคิดเชิงออกแบบเพื่อวิเคราะห์และค้นหาปัญหาที่แท้จริงของผู้เรียน ควบคู่กับการบริหารจัดการโดยใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มความแม่นยำและสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ผู้บริหารยังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการจัดตั้งทีมเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของโลกดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่ได้พิจารณาเพียงความทันสมัยของเทคโนโลยีหรือเครื่องมือเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการสร้างนวัตกรรมที่มีความยั่งยืนและตั้งอยู่บนหลักจริยธรรม ซึ่งสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปสร้างคุณค่าและประโยชน์ให้แก่ชุมชนและสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิโรจน์ สารรัตนะ (2563) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง

และสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาอภิปรายผลจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู เมื่อจำแนกตามเพศ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูเพศชายและเพศหญิงในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีบทบาทและส่วนร่วมในการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกันตามเพศ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ วิทยากร ยาสิงห์ทอง และกนกอร สมปราษฎ์ (2560) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูมีความแตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการรับรู้และมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการคิดริเริ่มและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในหลากหลายรูปแบบ มีความตื่นตัวและเปิดรับข้อมูลข่าวสารหรือแนวคิดใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนางานใหม่ ๆ จนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารแต่ละคน อีกทั้งผู้บริหารยังสามารถนำแนวคิดเชิงนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร พรสุวรรณ (2562) ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และยังพบความแตกต่างของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมตามปัจจัยที่

ศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและขับเคลื่อนนวัตกรรมในสถานศึกษา
อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู เมื่อ
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจากสถานศึกษา แต่ละ
แห่งมีขนาดที่แตกต่างกัน แม้ว่าทุกสถานศึกษาจะได้รับแนวคิด หลักการ และกระบวนการบริหารตาม
นโยบายและเป้าหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในแนวทางเดียวกัน ก็ตาม
อย่างไรก็ตาม ขนาดของสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อขอบเขตและลักษณะการบริหารงาน
ให้บรรลุผลสำเร็จ โดยการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละขนาดย่อมมีความแตกต่างกันตามบริบท
ทั้งในด้านทรัพยากร บุคลากร และศักยภาพในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยผลการวิจัยพบว่า
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมจัดโครงการพัฒนา
ผู้บริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง การใช้เทคโนโลยี และ
การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งนวัตกรรม เพื่อสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม
และการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์และ
นำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน และสนับสนุนการศึกษาและการค้นคว้าของผู้เรียนอย่าง
เต็มที่
3. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดตั้งพื้นที่หรือการ
สนทนา เพื่อพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการปรับทัศนคติเชิงบวก
เพื่อให้บุคลากรทุกคนร่วมมือกันในการทำงานตามทิศทางเดียวกันผ่านการสื่อสารที่สร้างสรรค์
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้ และ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ทุกคนเห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างขึ้น

6. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดการทรัพยากร เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีอย่างมีความยุติธรรมและตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมอย่างชัดเจนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จूरวิวรรณ จันพลา. (2559). การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้ประกอบการในธุรกิจแปรรูปอาหาร. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 9(1), 53-60. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/journal_sct/article/view/82429
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฐิตินนท์ นันทะศรี. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. สกลนคร: บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภิญญา สายศิริสุข. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยเขต ปัญหาภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปวีณา กันถิน. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริฉัตร พรสุวรรณ. (2562). *การศึกษองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.

- ทินกร บัวชู. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบริหารจัดการโรงพยาบาล. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา
ในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารการศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิทยากร ยาสิงห์ทอง และกนกอร สมปราษฎ์. (2560). *การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- หรรษธร บุญเกื้อ. (2563). *ความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนตามแนวคิด
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิชชา ภูกันงาม. (2559). *การวิเคราะห์แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปทุมธานี สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขา
บริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อรพิน อิมรัตน์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขา
บริหารการศึกษา. นนทบุรี: บัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ และคณะ. (2562). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ในเครือข่ายสาสน์วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 59(1). [https://so06.tcithaijo.org/index.
php/dhammathas/article/view/250912](https://so06.tcithaijo.org/index.php/dhammathas/article/view/250912).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *ขนาดสถานศึกษาตามจำนวนนักเรียน*. กรุงเทพฯ:
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2559). *การจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรม
แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2567). *นโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. ระยอง: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขต
พื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1.

Horth and Vehar. (2012). *Becoming a leader who fosters innovation*. Baffles: Guildford & King Lynn.

George. (2012). Innovation for inclusive growth: Towards a theoretical framework and a research Agenda. *Journal of Management Studies*, 49(4), 661-683.

Miller and Deppen. (2012). *Diffusion of Innovations*. New York: Simon & Schuster.

Patel. (2012). Evolutionary crossroads in developmental biology. *Development*, 139(11), 2637-2638.